

3. Zastosowanie przekształcenia Fouriera w analizie systemów

Zadanie 3.1. Układ liniowy stacjonarny o charakterystyce amplitudowo-fazowej:

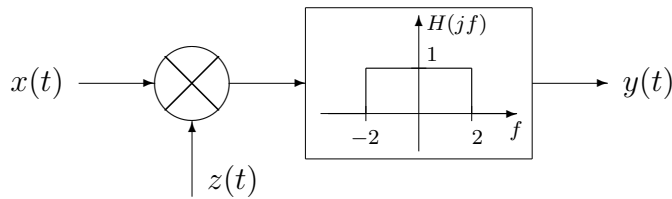
$$H(j\omega) = \begin{cases} 1 & \text{dla } |\omega| \leq \omega_g, \\ 0 & \text{dla } |\omega| > \omega_g, \end{cases}$$

pobudzone sygnałem okresowym $x(t) = x(t + T_0)$, gdzie:

$$x(t) = \begin{cases} 1 & \text{dla } 0 < t \leq T_0/2, \\ -1 & \text{dla } T_0/2 < t \leq T_0, \end{cases} \quad \text{i} \quad \omega_g T_0 = 10.$$

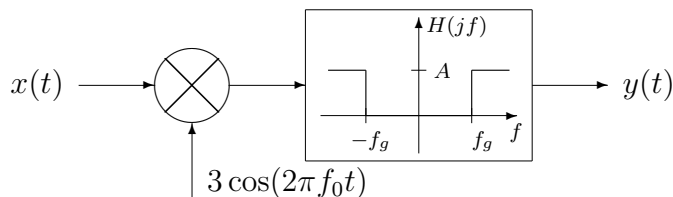
- (a) Wyznaczyć (stosując podejście graniczne) i narysować wykres transformaty Fouriera sygnału $x(t)$.
- (b) Wyznaczyć i narysować sygnał wyjściowy $y(t)$.

Zadanie 3.2. Dany jest sygnał $x(t) = \cos(1998\pi t) + \cos(2002\pi t)$. Czy możliwe jest dobranie takiego sygnału $z(t)$, aby sygnał na wyjściu układu przedstawionego na rysunku 3.1 był równy $\cos(2\pi t)$?

Rys. 3.1. Schemat układu z zadania 3.2.

Zadanie 3.3. Harmoniczny sygnał $x(t)$ o częstotliwości $f_x = 60\text{Hz}$ i amplitudzie $A_x = 2$ podlega mnożeniu przez inny sygnał harmoniczny o częstotliwości f_0 , a następnie idealnej filtracji górnoprzepustowej, tak jak pokazano na rysunku 3.2. Należy tak dobrać wielkości f_0 , f_g oraz A , aby sygnał na wyjściu systemu był sygnałem harmonicznym o częstotliwości $f_y = 600\text{Hz}$ i amplitudzie $A_y = 12$.

Rys. 3.2. Schemat układu z zadania 3.3.

Zadanie 3.4. Sygnał $x(t)$ podano na wejście pewnego systemu SLS o transmitancji częstotliwościowej

$$H(j\omega) = 2\Pi\left(\frac{\omega}{4}\right) e^{-j3\omega}.$$

Narysować charakterystyki amplitudową i fazową tego filtra. Wyznaczyć i narysować odpowiedź impulsową. Wyznaczyć sygnał $y(t)$ na wyjściu tego systemu w przypadku, gdy:

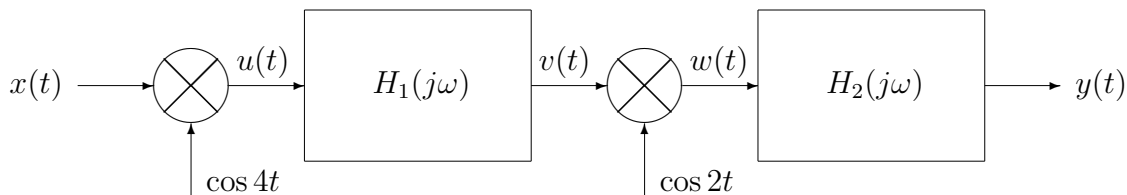
(a) $x(t) = \frac{1}{2}\text{Sa}^2(2t)$, $t \in (-\infty, \infty)$,

(b) $x(t)$ to parzysty unipolarny sygnał prostokątny o okresie podstawowym $T_0 = \pi$, amplitudzie $A = 1$ i czasie trwania impulsu $T_0/2$.

Zadanie 3.5. Na rysunku 3.3 przedstawiono schemat pewnego systemu SLS. Transmitancje obu filtrów są następujące:

$$H_1(j\omega) = \Pi\left(\frac{\omega + 4}{2}\right) + \Pi\left(\frac{\omega - 4}{2}\right), \quad H_2(j\omega) = 2\Pi\left(\frac{\omega}{6}\right).$$

Wyznaczyć i narysować widma sygnałów $U(j\omega)$, $V(j\omega)$, $W(j\omega)$ i $Y(j\omega)$ sygnałów $u(t)$, $v(t)$, $w(t)$ i $y(t)$, jeżeli na wejście podano sygnał $x(t) = \text{Sa}(2t)$, $t \in (-\infty, \infty)$. Wyznaczyć postać analityczną odpowiedzi $y(t)$ całego układu.

Rys. 3.3. Schemat układu z zadania 3.5.

Zadanie 3.6. Sygnał $x(t) = 2\text{Sa}(t) \cos(3t)$, $t \in (-\infty, \infty)$ podano na wejście idealnego filtra górnoprzepustowego o wzmacnieniu w paśmie przepustowym równym 2. Wyznaczyć i narysować gęstość widmową sygnału $x(t)$. Jaka musi być częstotliwość graniczna filtra, aby energia sygnału $y(t)$ na wyjściu filtra stanowiła 25% energii sygnału wejściowego?

Zadanie 3.7. Sygnał zmodulowany amplitudowo postaci $x(t) = (1 + \cos 2\pi t) \cos(20\pi t)$ podano na wejście filtra pasmowoprzepustowego o charakterystyce częstotliwościowej

$$H(jf) = \begin{cases} -\frac{1}{2} |f - 10| + 1 & \text{dla } 8 \leq f \leq 12, \\ -\frac{1}{2} |f + 10| + 1 & \text{dla } -12 \leq f \leq -8, \\ 0 & \text{dla } |f| > 12 \text{ i } |f| < 8. \end{cases}$$

Wyznaczyć sygnał $y(t)$ na wyjściu tego filtra oraz jego widmo $Y(jf)$. Naszkicować przebieg sygnału $y(t)$ oraz obliczyć procent mocy całkowitej sygnału $y(t)$ zawartej w jego wstęgach bocznych.

Zadanie 3.8. Na wejście filtra dolnoprzepustowego o transmitancji częstotliwościowej

$$H(j\omega) = \frac{1}{1 + j\frac{\omega}{\omega_0}\tau}$$

przyłożono sygnał $x(t) = \cos \omega_0 t + \cos^2 \omega_0 t$, $t \in (-\infty, \infty)$. Wyznaczyć widmo sygnału $x(t)$ oraz obliczyć stosunek p_{we} mocy drugiej harmonicznej do mocy pierwszej harmonicznej sygnału wejściowego. Dobrać tak wartość parametru $\tau > 0$, aby stosunek p_{wy} mocy drugiej harmonicznej do mocy pierwszej harmonicznej sygnału wyjściowego $y(t)$ spełniał warunek: $p_{wy} = 0,4p_{we}$. Wyznaczyć sygnał $y(t)$ na wyjściu filtra, przyjmując wartość parametru τ wyznaczoną w poprzednim punkcie.

Zadanie 3.9. Częstotliwościowa charakterystyka amplitudowa filtra jest równa

$$|H(j\omega)| = \frac{2}{4 + \omega^2}.$$

Wyznaczyć odpowiedź impulsową filtra, jeżeli jego charakterystyką fazową jest:

- (a) $\varphi(\omega) = 0$,
- (b) $\varphi(\omega) = -k\omega$, $k \neq 0$.

Wyznaczyć zbiór wartości k , dla których co najmniej 95% pola pod wykresem odpowiedzi impulsowej jest zawarte w obszarze $t > 0$.

Zadanie 3.10. Dane są trzy systemy o odpowiedziach impulsowych:

(a) $h_1(t) = \mathbf{1}(t)$,

(b) $h_2(t) = -2\delta(t) + 5e^{-2t} \cdot \mathbf{1}(t)$,

(c) $h_3(t) = 2te^{-t} \cdot \mathbf{1}(t)$.

Wyznaczyć odpowiedź każdego z systemów na pobudzenie sygnałem $x(t) = \cos t$ i charakterystykę częstotliwościową każdego z systemów.

Zadanie 3.11. Dany jest układ LS o transmitancji częstotliwościowej

$$H(j\omega) = \frac{j\omega}{j\omega + 5}.$$

Wyznaczyć i narysować odpowiedzi jednostkową $k(t)$ i impulsową $h(t)$ tego filtru. Narysować częstotliwościową charakterystykę amplitudową i na jej podstawie określić typ filtracji. Wyznaczyć odpowiedź filtru na pobudzenie

$$x(t) = \begin{cases} 1 & \text{dla } 0 \leq t \leq t_0, \\ 0 & \text{dla } t > t_0. \end{cases}$$

Zadanie 3.12. Odpowiedzią systemu LS na wymuszenie skokiem jednostkowym jest sygnał $k(t) = 0,5te^{-5t} \cdot \mathbf{1}(t)$. Wyznaczyć transmitancję częstotliwościową $H(j\omega)$ systemu oraz narysować jego charakterystykę amplitudową. Określić szerokość 3-dB pasma tego systemu. Znaleźć i naszkicować odpowiedź impulsową $h(t)$. Wyznaczyć odpowiedź na pobudzenie sygnałem $x_1(t) = \Pi(t - 0, 5)$.

Zadanie 3.13. Dane jest równanie "wejście-wyjście" pewnego systemu LS w postaci:

$$\frac{d^2y}{dt^2}(t) + 4\frac{dy}{dt}(t) + 4y(t) = 2\frac{dx}{dt}(t) + 4x(t).$$

Wyznaczyć transmitancję tego systemu, naszkicować jego charakterystykę amplitudową, określić szerokość 3-dB pasma tego systemu. Znaleźć i narysować

(a) odpowiedź impulsową $h(t)$ tego systemu,

(b) odpowiedź na wymuszenie $x(t) = (e^{-2t} + e^{-3t}) \cdot \mathbf{1}(t)$.

Zadanie 3.14. Działanie pewnego systemu jest opisywane za pomocą równania różniczkowego

$$\frac{d^2y}{dt^2}(t) + 5\frac{dy}{dt}(t) + 4y(t) = x(t).$$

Znaleźć transmitancję częstotliwościową systemu i odpowiadające jej charakterystyki: amplitudową i fazową.

Zadanie 3.15. Odpowiedź impulsowa systemu SLS jest równa $h(t) = \frac{\sin(2(t-0,5))}{\pi(t-0,5)}$. Obliczyć sygnał $y(t)$ na wyjściu tego systemu, jeżeli sygnał wejściowy ma postać

- (a) $x(t) = \frac{\sin t}{\pi t}$;
- (b) $x(t) = \frac{\sin 3t}{\pi t}$;
- (c) $x(t) = \cos t$;
- (d) $x(t) = \cos 3t$.

Zadanie 3.16. Transmitancja częstotliwościowa systemu SLS jest równa

$$X(j\omega) = \frac{3 + j\omega}{4 - \omega^2 + 5j\omega}.$$

- (a) Zweryfikować charakter filtru (dolnoprzepustowy, górnoprzepustowy, itd.).
- (b) Podać równanie różniczkowe wiążące sygnał wejściowy $x(t)$ i wyjściowy $y(t)$.
- (c) Obliczyć odpowiedź impulsową systemu.
- (d) Znaleźć odpowiedź systemu na wymuszenie sygnałem $x(t) = (1 - t)e^{-3t} \cdot \mathbf{1}(t)$.

Zadanie 3.17. $H(j\omega) = \frac{1}{1+j\omega}$ jest transmitancją filtru dolnoprzepustowego. Wyznaczyć transmitancję $G(j\omega) = H(\frac{1}{j\omega})$. Wyznaczyć i porównać odpowiadające tym transmitancjom charakterystyki częstotliwościowe.